

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angeljček.“

Štev. 3.

V Ljubljani, 1. marcija 1899.

Leto XXIX.

Lenuh.

(Po nemškem.)

Kadar solnce zjutraj vstane,
Najprej si oči pomane,
Potlej pa pogledat gre,
Je li kdo pokonci že.

„Vstani, vstani že, škrjanček!
Kdo bi takšen bil zaspanček!“
Hitro ptiček se vzbudi,
V zrak nad polje poletí.

„Zajček, hej, le brž se vzbudi!
Si li ti zaspanček tudi?“
Precej zajček se vzbudi,
V deteljo se napotí.

„Hej, petelin, kaj odlašaš?
Oj, zakaj se ne oglašaš?“
Brž petelin se vzbudi,
Na dvorišče pohití.

„Ti, golobček, čas ni spati,
Čas je zrnje že zobati!“
Brž golobček se vzbudi,
Zrnje zobat poletí.

„Kaj pa je s teboj, čebela?
Vedno še tako brez dela?“
Brž čebela se vzbudi,
Med nabirat poletí.

„Čuj, lenuh, še ti se vzbudi,
Vstati čas je tebi tudi!“
A lenuh odpre oči,
Zamiži in spet zaspi!

—k.

Pri Korenikovih.

(Povest iz sredine tega stoletja. — Spisal *Pivčan.*)

III.

Sledila je za temi dogodki zima nenavadno topla in mila. Prvi sneg je zginil takoj teden po sv. treh Kraljih, in nato se je vrstil dan za dnevom jeden lepši nego drugi. Že v polovici svečana so silile na preksolnčnih gričih diseče vijolice na dan, in v začetku sušca je kar mrgolelo po brdih rumenih jegličev.

Tako vreme je bilo kakor nalašč za gospôdo, ki je imela toliko opraviti z vprašanjem, kako bi se dalo najbolje izpeljati železnico čez Kras. Takoj prvi teden v postu pride komisija: g. okrajni glavar in g. Liborio, nam že znani železnični vodja, s svojimi zemljemerci. Ž njima je hodil šempeterski župan in dva zaprisežena moža. Kar je delalo to družbo še bolj častitljivo in resno, je bil postojnski birič Brzec, ki se je z velikimi naočniki na nosu ponosno oziral okoli, kdo ga vidi, in sedaj pa sedaj pobrskal mej svojimi zapisniki, kojih je pod pazduho nosil velik zavitek.

Ob zataknenjih kolih in rudečih tablicah so se pomikali dalje in cenjevali dele polja, travnikov in pašnikov, koder se bo vlekla železnična proga.

Prišedši do Selca, zavijejo jo naravnost h Korenikovim. Gospodar je uprav obrezoval vitre za koš, in Polde mu je pridno pomagal. Gospodinja je predla in učila Anko sukati kolovrat. Kar se zatemni na vratih in cela procesija tujih ljudij se vleče v vežo. Birič izvleče iz zavitka dolgo polo, pogleda na g. okrajnega glavarja in bere:

„V imenu postave se vam naroča od c. kr. okrajnega glavarstva v Postojni, da v treh tednih ostavite hišo, hlev in vrt, ker se bo čez ta prostor gradila železniška proga. Vsak upor proti temu bi bil brezvspešen in neopravičen, ker vam podpisano vodstvo južne železnice izplača pošteno vse, kolikor je vrednosti.“

Nato obhodijo vse shrambe in hlev ter pregledajo vrt, kjer se izvrši cenitev. Dolgo se noče podati Korenika za ceno, ki mu jo ponujajo. Slednjič vendar dovoli v vsoto 700 gld. Pogodba je narejena, moža se podpišeta, Korenika podkriža, in komisija se pomika dalje.

Nekako nemirno je hodil Korenika oni dan semintja. Zamišljen je sedel tudi zvečer za ognjiščem, dokler ga niso predramili domači vasovalci, katerih se je nabralo nocoj nenavadno veliko.

„Kaj si boš toliko jemal k srcu to, kaj!“ ogovori ga Smodin, ki je sedel poleg njega.

„Jaz nisem sodil, da bodo obljubili toliko“, opomni Semec. „Gospôda ne plačuje kmetu preveč dobro.“

„Res, če se pomisli, da jim gre tako težko denar iz rok —“ povzame Mežan, a Korenika, ki je podpiral dosedaj glavo z obema rokama, pogleda po navzočih in, kakor bi se oddahnil od težavnega duševnega napora, izpregovori:

„Kdo se neki pritožuje zoper ceno? In pa saj hiša ostane le hiša, naj stoji tu ali tam. Toda s koliko težavami in ovirami se je treba boriti, predno zraste nova, vé le oni, ki je skusil.“

„Nič, Korenika, vse se srečno izide, ako Bog dá“, odseče Semec. „Začasno stanovanje boš imel pri meni. Menila sva se že o tem z ženo. Ono izbo proti vrtu ti lahko odstopimo, dokler si kaj ne pozidaš.“

Gospodar ga hvaležno pogleda.

„Za sedaj ne kaže drugače“, dé Mežan. „Za zidanje nove hiše bi pa po mojih mislih ne bilo pripravnejšega prostora nego njiva ob cesti.“

Vsi mu pritrde, in sedaj se prične živahna obravnava o zidanju novega doma. Ta svetuje to, oni ono. Kmalu je zrastle v njih domišljiji lična hišica ob reški cesti, komaj za streljaj oddaljena od vasi. V mislih je že stala gospodinja na vratih, in mala dva, igraje se na dvorišču, sta že veselo gledala, kako se podi po cesti voz za vozom. Zares prijetno in najslajših občutkov polno je zidanje v oblake, ne le zlatih gradov, ampak tudi priprostih koč. Zato se je vasovalo nocoj pri Korenikovih nenavadno dolgo. Ko so zadnji odhajali domov, plavala je na nebu že precej visoko obla polne lune.

Mer železnice čez Pivko in Kras je določena; svet, ki se prekoplje ali posuje, je natanko izmerjen in omejen. Prične se torej grajenje.

Selce, ti mirno in tiho zavetje svojih stanovalcev, ti skromna vasica doline pivške, kjer je cvelo dosedaj tiho, idilično življenje preprostih seljakov, ti pravo ‚selo‘, ki ne poznaš navalov in viharjev sveta, kako si se sedaj popolnoma izpremenilo! Ti, ki si dosedaj ždelo osamelo v žlebu, postalo si središče in zbirališče stotinam ljudij. Ob griču na južni strani in na severnem ‚Malem vrhu‘ kar mrgoli delavnih rok. Tu sekajo naprej s krampi ledino, oni privzdigujejo z železnimi drogi skale, tam vrtajo mline v nepremakljive čeri. Čimbolj se zajeda proga v grič, tem višje narašča nasip v žlebu, kajti v to pripravljeni vozovi sujejo drug za drugim kamenje in sipo z velikim hruščem navzdol.

Da bi se vzdržal red pri toliki množici ljudij, so bili postavljeni nekateri možje, ki so le nadzorovali in vodili delo. Imeli so seveda večjo plačo in se imenovali ‚káputi‘. Ti so zapisovali delavce in ob določenem roku delili plačo. Za selski okraj je opravljal to službo Cestnik, katerega je g. Liborio radi njegovega znanja visoko cenil in mu vse zaupal.

Selce, skoro te ne poznam več, če ti pogledam v osrčje. Sem-li zašel v ponosni trg, me je li zanesla pot v razkošno predmestje?! Smodinova hiša nosi na pročelju veho in šop oblanja nad vratmi. Selce, Selce to ni bila dosedaj tvoja navada!

Mnogo ljudij je prišlo tudi iz daljnih krajev iskat k železnici zaslužka. Kar trlo se je Brkinov, Kraševcev in celo Furlanov. Trebalo je tedaj pri težavnem delu obilo tečne hrane. Furlani so se mastili največ s ‚polento‘, drugi so si preskrbeli živež po hišah. Največ jih je zahajalo k Smodinu, kjer se je nastanil krčmar Polaj iz trga. Ker so potrebovali delavci tudi marsikaj drugega, preskrbel se je Polaj z raznim blagom, in tako so imeli Selčanje v svoji vasi to, kar so tolikrat zavidali Šempeterčanom — prodajalno.

Korenikovo hišo so podrli delavci precej prvi teden. Zidivo je speljal Korenika na njivo k cesti, najel domače zidarje iz Slavine in nov dom se je pričel graditi.

Nič kaj prijetnega ni bilo to za našega Koreniko. Drugi vaščanje so služili pri železnici, da je bilo veselje, on je pa moral skrbeti že sedaj za zimo, da ga ne bi dobila brez stanovanja. Sicer so Semčevi radi potrpežljivi ž njim, vendar kdor je na svojem, je le na svojem. Gospodinja bi tudi rada kaj več zaslužila s kuho, vendar ni mogla imeti na hrani več nego jednega delavca. Bil je to neki Kraševac iz Oseka. Klicali so ga za Florijana. Bil je to res blaga duša, nepokvarjena, kakoršne se dobé le semintja po osamelih dolih skalovitega Krasa. Korenikovim in Semčevim se je kmalu toliko pri- ljubil, da so bili kakor domači ž njim.

IV.

Mesec julij. Pričeli so se pasji dnevi. Neusmiljeno je padala pod srpi suha strn, in ženjicam je lil znoj v potokih raz čelo in lice. Mnogo je imel opraviti brusač, da jih je obdržal pri dobri volji, zvrčajoč največ krivde na god sv. Jakopa, ki je, kakor po navadi, tudi letos zavalil veliko poleno na ogenj. Na pašniku je počivala čreda v hladnih stajah. Vse tiho, vse mrtvo, le sedaj pa sedaj zabrni v bližnji senožeti kobilica s svojimi rudečimi krili, in čričanje murna se čuje v travi, ki pa čimdalje bolj ponehuje.

Kaj ugodno vreme za novi dom Korenikov, da se presuši zidovje, ki je bilo kolikor toliko že gotovo. Zadovoljno je ogledoval gospodar stavbo in pomagal, kolikor se je mogel odtrgati poljskemu delu, tesarjem, ki so pod vaško lipo vihteli plankače in sestavljali strešino. Zadovoljna in vesela je bila mati Korenikova, zlasti pa Anka in Polde in stara mati Semčeva, kajti imeli so v svoji sredi Tončka, ki je dospel kot nastopni petošolec danes iz mesta. Mnogo so si imeli povedati mej seboj, kajti spremenilo se je v vasi res mnogo, kar je bil Tonček zadnjič doma. Na mestu domače hiše se dviga visok nasip, in o vrtu, kjer si je bil postavil prejšnje leto senčnato utico, ni sledú ne tirú.

Takoj prvi dan si ogleda naš dijak vse zanimivosti in novosti, ki so se vršile v tem času, ko je bil v mestu. Zlasti ga zanima izsek na ‚Malem vrhu‘. Kar ne more se načuditi toliki izpremembi. Pred malo časom je še veselo tu pasel domačo ‚lisko‘ — in sedaj!

Ko tako ves zavzet opazuje delavce, pride mimo ‚kaput‘ Cestnik.

„Oho, študent! Na, kar gospod že! Kaj ne, da je prijetno gledati, kako se drugi mučijo? Gospod Korenikov, kajne, da je prijetno!“

Nekako smešno ihtenje se začuje pri teh Cestnikovih besedah.

„Kako ste čudni, Cestnik“, odgovori Tonček pohlevno. „Nikoli vam nisem še prizadejal nič hudega, vsaj vedoma ne. A odkar sem v mestu, sem vam zmirom v napotje, in še mojim domačim ste nadležni radi mene. Moj Bog, vsi ne moremo opravljati istega posla, nekatere je Bog namenil tudi za kaj višjega —“

„Je-li, da se potem tako nosijo kakor ti“, seže mu Cestnik v besedo in ga pomeri od vrha do tal.

„Vsak po svojem stanu, in menim, da je tako popolnoma prav. Cestnik, poslušajte me nekoliko. Sedaj, ko sva se sošla tako slučajno, naj spregovorim z vami nekaj resnega: Vedno ste se me dosedaj ogibali in me grdili, kjer ste mogli, in to brez vsakega vzroka. Prosim vas tu pred vsemi, ki me poznajo, kaj sem in kdo sem, ugonobite v svojem srcu onega črva zavisti in sezite mi v roko — v znak sprave in prijaznosti —“

„Boš šel, gosposka glista! Kaj si izmislil!“ — se Cestnik zaničljivo zakrohoče in odide k drugim delavcem.

V dno duše je to bolelo Tončka. Hotel je še jedenkrat poskusiti, da bi sprijaznil starca, a ta se je hitro zgubil v množici, in naš dijak je odšel proti domu.

„No, kako ti je vseč pri nas?“ podraži ga stara mati, ko stopi na prag. „Kaj ne, tu ni kakor v mestu!“

„Prav res živahno življenje se je vselilo v našo dolino. Menim, da bo dovolj razvedrila ta dva meseca. Ivan me je povabil za nekaj časa v Kamnik, pa me nič kaj ne mika.“

„Le glej, da ne zmeša železnica glave tudi tebi“, dodá babica in začne pobirati po dvorišču dračja, da zakuri za večerjo.

Solnce je zašlo. Zadnji prameni so se poigravali na vrhu Javornika, dokler niso tudi ti izginili počasi, in objel je razgreto zemljo blagodejni, hladni mrak.

Ljudje so se oddahnili od težavnega dela in odtrnili znoj z vročega čela. Tu in tam je šel marsikdo po stari navadi ‚po vasi‘. A v tem času se ni vasa več za ognjiščem — kdo bi bil o sv. Jakopu tako nespameten! — marveč zbirali so se na klopi pred hišo. Pred Semčevo hišo je bil prostor kot nalašč za to. Dolga hrastova dilja je bila na dveh kolcih prislonjena k zidu, in na nji je sedela že pred ‚avemarijo‘ družina Semčevih in Korenikovih. Imeli se mej seboj Tončka in se pogovarjali o novi hiši, ki dobi že drugi teden streho. Dijak pripoveduje to in ono iz mesta, tako da je pogovor čimdalje živahnejši. Vsa družba se še bolj oživi, ko prideta Mežan in Smodin pozdravit došlega dijaka.

„Še nekoga dobimo“, opomni Korenika in opozori Tončka na Florijana, ki je prihajal z dela.

Prišedšemu v obližje predstavi Mežan dijaka, in Florijan in Tonček si sežeta v desnico.

Florijan je sedel in nekaj časa nepremično zrl v dijaka. Nato je pokrtil obraz in se naslonil na komolce.

„Kako podoben mojemu Lovretu, mojemu nepozabnemu Lovretu!“ vzdihne napol glasno in položivši jedno roko na koleno, drži drugo še vedno nad obrvmi, kakor bi hotel skriti solzo, ki se je proti njegovi volji potočila po gubah razoranega lica.

„Nekoč ste mi omenili nekaj o svojem sinu“, opomni Korenika. „Povejte sedaj tu še drugim, gotovo bomo imeli sočutje z vami.“

Pravijo, da prenaša človek svoje gorjé mnogo lažje, če je deli z drugimi. Vendar, koliko te stane, če hočeš pripraviti koga, da ti razkrije bôl, katero je vsaj po večjem ozdravil čas — najboljši lečitelj notranjih ran — —!

Tudi Florijan je bil bolnik te vrste. Zato je po opominu očeta Korenike še dolgo zrl pred-se, a videč okoli sebe le osebe blagih in ž njim čutečih seljakov, ni jim hotel skrivati ničesar.

„Vem, da so vam kaj malo znane moje domače razmere. Kaj hočemo, jaz sem ubog delavec, a tudi nisem nikdar rad govoril o tem — prežalostno mi je. Moj Lovre, ki sem ga omenil ravnokar — naj se veseli v svetem rajju, katerega je zaslužil gotovo, saj je bil blag mladenič — moj Lovre je bil moj jedini sin. Ker je kazal že mlad izredno nadarjenost, oskrbela sta mu domači duhovni gospod in učitelj v Gorici vsega, česar je bilo potreba, da se je šolal dalje. Jaz sem seveda tudi skrbel zanj po svojih močeh, in največje veselje je bilo za naji z ženo, kadar sva ga obiskala v mestu. Dostikrat sva hvalila Boga, da nama je dal takega sina in sestri Terezi brata, katerega bi ji zavidala lahko vsaka nje sovrstnica. Z uspehom, kojega nista pričakovala gospoda dobrotnika, je izvršil prvo polovico latinskih šol. Tudi v peti je bil še prvi. A ko je prišel leto potem o Božiču na počitke, zdel se mi je ves izpremenjen. — Ona cvetoča lica, ki so ravnokar pričala o njegovem najboljšem zdravju, so pobledela, in ko je moral čez par mesecev na dopust, — popolnoma upadla. Reveža je zgrabila bolezen, neozdravljiva bolezen v prsih — imel je sušico. Izprva se ni pojavljala kaj hudo, in vedno je trdil ubožec, da ozdravi, da ozdravi gotovo, saj je zato dobil dopust. A čimdalje bolj je pokašljeval in metal iz sebe, kar je neusmiljena bolezen odtrgavala pljučam. Ko so se pokazale pod strmim Čavnom prve vijolice — njegove ljubljenske — niso ga našle več mej živimi, ampak dičile so s povešenimi glavicami njegovo poslednje ležišče, ko smo ga položili na belopogrnen oder. O — —!“

Tu zastane pripovedovalcu beseda, obraz zopet zakrije in zaihti. Vsi pričujoči so ginjeni. Nekaj časa je vse tiho.

Polni lastnih skrbi in trpeči svojo bôl se le redkoma zmenimo za neznanega človeka, s katerim pridemo slučajno skupaj. Vendar, če ga spoznavamo bolj natanko in vidimo, da je blaga duša, katero je Bog v svoji največji modrosti poskusil zares bridko, zasmili se nam, da čutimo ž njim, kakor bi nas začela vezati ž njim neka skrivna, prijateljska vez.

Najbolj je ganila Florijanova pripoved Tončka.

„Moral si je gotovo nakopati bolezen s prehlajenjem, kar ni pri mladih ljudeh nič nenavadnega“, prične dijak, da bi pomogel družbi iz neljubega in mučnega molčanja.

„Jedenkrat se je res pregreel, kakor je pravil sam, ko je hitel obiskat bolnega sošolca v bližnji trg Solkan. Vendar so trdili vsi, ki so ga poznali, da so ga končale knjige, s katerimi se je pečal toliko, da si ni privoščil niti potrebnega izprehoda in razvedrila. O, koliko se je učil doma, ko je bil vendar čas odpočitka in oddihljeja!“

„Koliko se nam pa tudi nalaga in zahteva od ubogih dijakov dandanes po šolah. Srečen, kdor popusti šolske klopi zdrav in nepokvarjen. Kar se

je dogodilo od začetka sveta, moramo imeti v glavi: vsakega cesarja, kralja, vsako vojsko, vse, kar so iznašli kdaj učeni možje. Jezike, ki jih sedaj govoré ljudje in ki so jih govorili Bog vé že kdaj poprej po Evropi in drugih delih sveta, nam vtepaajo v glavo, in kaj še vse drugo.“

„Ampak, to vam rečem“, vtakne se vmes Semec, „gospodje so res učeni. Koliko morajo vedeti naš gospod župnik!“

„Kaj pa, ali boš kmalu v črni šoli?“ ponagaja Smodin.

„Čez dve leti.“

„Tako hitro! No, takrat se te bo pa treba bati. Črnošolci znajo vse. Noben človek jim ne more do živega, kadar imajo pri sebi one črne bukve, s katerimi čarajo kakor najhujše ciganke, tiste iz Egipta, in vzdigujejo najbolj skrite zaklade, katere jim pokaže hudobec na prvo besedo.“

Da je za dijaka, ki zna res, nekaj več ko hruške peč, čegar učenost je pa kaj omejena na šolske knjige, zares siten položaj, če zaide mej ljudi, ki držé na vraže in prazno vero mnogo bolj nego na sveto pismo in ustno izročilo, vé najbolje oni, ki je poskusil to sitnost. Mogoče je, da se je posrečilo komu s svojo zgovornostjo uveriti trdo kmetsko korenino, da jo je spravil od nje napčnega prepričanja, a bolj pogosto se zgodi, da ti pride nasprotnik na konec z besedami: „Tako je, tako sem slišal od starih ljudij.“

Zato je tudi Tonček, dasi je prijel vso stvar od šaljive strani, raje napeljal pogovor na drug predmet in se obrnil k Florijanu, ki je še vedno nemo zrl v tla, in čegar oči so imele še vedno sled obrisanih solz.

„Menim, da se po smrti Lovretovi nesreča ni ločila od vas kar na lepo, če smem sklepati to iz vašega sedanjega bivanja tako daleč od domovine.“

„Blago srce imaš, mladenič, da te toliko zanima osoda revnega tujca“, izpregovori zopet Florijan, kakor da bi se mu bilo nekoliko olajšalo tožno srce; „zato oprosti, da ti še do konca razložim svoje gorjé. Od onega časa, ko smo njega izročili zemlji, vselila se je k nam prava beda. Ženo je tako prevzela velika žalost, da je začela vidno hirati in slabeti. Že preje bolehna je šla v desetih mesecih za svojim ljubljencem. Hči Tereza ni mogla več strpeti doma. Odšla je v Trst, kjer je še sedaj v službi pri dobrih ljudeh, kakor mi povdarja pogostokrat v pismu. Jaz nisem mogel sam zase plačevati hiše, katero smo imeli v najemu. Poslovil sem se od priljubljenega mi domačega kraja, šel zidarit v Reko, kjer sem v treh letih vendar pozabil svojo bôl toliko, da sem se vrnil v svoj kraj. Ko je došel glas, da se pričinja graditi železnica iz Ljubljane v Trst, napotil sem se semkaj, kjer sem našel ljudi res blage in meni tako naklonjene, katerim bom dolžan hvalo vse svoje dni, kar mi jih je še odločenih na tem svetu.“

„Ta železnica jih je seznanila mnogo z našim krajem“, opomni Semec, ki bi rad še kaj zvedel o tej napravi in o vseh hudirjih, ki jo bodo v kratkem vlekli mimo njegove hiše, a v zvoniku farne cerkve udari kladivo devetkrat ob veliki zvon. Lahna sapica, ki je prijetno povevala od Slavine sëm, donašala je razločno slednji udarec na ušesa naših vasovalcev in jih tako opozorila, da se je treba posloviti. Voščeč si drug drugemu ‚dober počitek‘ in ‚lahko noč‘ razidejo se vaščanje vsak na svoj dom.

Domači še ostanejo na klopi toliko časa, da pripravi gospodinja večerjo. Kar se začuje od vaše lipe semkaj glasno ukanje, ki je bilo pa vse drugo preje, nego lepo in prijetno, kajti prihajalo je iz hripavega grla in imelo oduren in surov značaj.

„Cestnikov Grga bo že zopet razgrajal nocoj“, dé Semec, in ustnice stisnjene ob straneh v gube so bile očiten dokaz nejevolje. Celo noč bo rogovilil okoli Smodina. Seveda, denarja mu ne manjka sedaj, in oče ga vedno zalaga, ker ima okroglega, kolikor hoče. Saj pravim, čim več ima kdo, tem bolj mu nosijo skupaj. Železnica mu bo pomogla celo do bogastva. In kaj je imel, ko je prišel razcapan od vojakov!“

„No, naj ima in si nalaga na dušo. Dasi sem reven, vendar ne menjam ž njim. Če se je zapisal človek rogatemu, — in Cestnik se je, če se je le kateri —, tedaj je zastonj vsaka dobra beseda. Pustimo ga v miru!“

S temi besedami je odšel gospodar k počitku v svesti si, da je povedal pravo. Če je bil Tonček tudi teh mislij, ne vemo, pač pa mu je rojilo po glavi vse, kar je doživel prvi dan letošnjih počitnic, tako da ni mogel zatisniti očesa pozno v noč.

(Dalje prihodnjič.)

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *J. Štrukelj*.)

III. Vajenec.

Tonetov Tonček je sedel zadnje leto v ponavljavni šoli; treba je bilo misliti, kaj bo potlej. Zakaj doma so imeli v hiši pač precej prostora, jesti pa malo. Do tega časa Tonček zaradi jedi ni bil nikdar posebno v zadregi; kot strežnik pri župnijski cerkvi je namreč marsikak novič zaslужil ter bil o velikih praznikih dostikrat bogatejši kakor oče in mati. Toda tudi ta zaslužek je bil pri koncu: Tonček je bil za strežnika že prevelik.

Nekega dne je posedal celo dopoldne pri cerkveniku, saj doma ni imel nobenega dela, pa sta se začela meniti, da bi bilo pametno, če bi se šel učiti kakega rokodelstva.

„Kadar dorasteš, imel boš gotov kruh, ako boš kaj znal“, govoril mu je cerkvenik, ki je svet bolje poznal, kot otroci; „ako pa ostaneš doma, dostikrat ne boš vedel, kaj bi dejal v usta. Za hlapca boš pa tudi težko služil, nisi nič kaj posebno trden.“

„Samo če bi imel kam iti“, pomišljeval je Tonček. „Pa doma bodo težko plačali učnino —“

„Ej, včasih se tako nameri, da se kdo izuči zastonj, malo dalje časa se uči.“

„Tisto bi pa bilo —“

„Malo poizveduj, morda te vzame kdo.“

Dan potem je bilo obhajilo v precej oddaljeno hribovsko vas. Nazaj gredé je pravil cerkvenik kapelanu, kaj je svetoval Tončku.

„Bog vé, če ne bi vzel moj brat, ki je krojač, Tončka? Zdi se mi, da bo prejšnji njegov vajenec v kratkem izučen“, odgovoril je duhovnik in se zamislil. „Za Tončka bi bilo res dobro, da bi znal še kaj drugega kakor postopati!“

„Oh, pišite mu no!“ prosil je prvi.

„Pojuteršnjem mu bom, ker bo v sredo sv. Tomaž, njegov god. Ne vem sicer, če se mu ni že kak drug ponudil, pa poskusim lahko.“

„Le dajte!“

Cerkvenik je povedal te besede Tončku. Ta se je razveselil! Brž si je v domišljiji naslikal lepo, prijetno življenje. Že je videl samega sebe krojača, kako šiva in žvižga in si služi denarce, zraven pa opravlja cerkvenikovo službo. Ničesar ne pogrěša. Samo nekaj je pozabil: težave, ki jih mora premagati vsakdo, ki se hoče česa naučiti. Godilo se mu je tako, kakor včasih, ko sta s sosedom Lojzom gledala skozi steklo, ki ga je našel v cerkvi,

kadar je od lestenca kak košček odletel. Vse je bilo večje, vse lepše, živeje pobarvano, krasno! Puste skale mu je kazalo steklo rdeče, ničvredno kamenje se mu je videlo dragocena rudnina, skratka: vse lepo, a resnično ni bilo! Tonček ni pomislil, da ni vse tako, kakoršno se zdi in vidi, ni vedel, da pogled večkrat človeka vara.

Kapelanov brat je kmalu odgovoril, da Tončka sprejme v pouk, naj se le počasi pripravlja, po Svečnici pa lahko pride.

Tonček je komaj čakal tega časa. Še nekaj obleke si je napravil, njegova, že omožena sestra mu je podarila dve novi srajci, v cerkvi je pa že nov strežnik stopil na njegovo mesto. Vse je vedelo, da se pojde Tonček učiti krojaštva.

Dan odhoda je napočil. Tonček se je poslavljal. Nekaj ga je tiščalo v grlu, pa kronica, ki mu jo je stisnil ta in oni v roko, potolažila ga je, da je bil še nekaj pogumen. Ker sam ni hodil še nikoli po svetu, šla je z njim kapelanova sestra, ki je tudi rada porabila to priliko, da je nekoliko stopila k materi in drugim domačim. Osem ur hoda bi bilo peš, pa sta se vozila po železnici.

To je bilo v ponedeljek. V sredo zvečer se vrne kapelanova sestra in pusti suktnjo, ki jo je bil brat naredil kapelanu, na mizi in poleg bratovo pismo. Na noč pride kapelan iz cerkve in najde oboje na svoji mizi. Pomeri suktnjo, dobro je bila narejena, potem pa prebere pismo, ki mu je pa manj ugajalo. Tako-le se je glasilo:

Višmarje 8. februarja 1899.

Dragi brat!

Lepo Te pozdravljam ter Ti naznanjam, da si mi spravil pravo kislico sëm gor. Danes je še tako bolan, da komaj še pri peči stoji. Tako kisló se drži, da ga ne morem gledati. Pa saj pravi, da pojde še danes domov. To je vse premehko! Prejšnjemu vajencu je rekel, da bi še še ostal, če bi bili mati pri njem.

Pa ko bi se hotel učiti, morda bi se še prav lahko učil; zdi se mi pripraven. Za prvi dan mu šivanka še dokaj dobro stoji v rokah, samo vse ga boli! No, ta se je hitro izučil! Ej, da nima nič poguma, saj smo morali drugi krojači tudi vse to prebiti.

Še jedenkrat Te pozdravlja

Tvoj zvesti brat
Tomaž.

„Tako, tako — res, hitro se je izučil“, govoril si je kapelan ter stopal po sobi, dokler ni prišla sestra. Ko je pa odprla ta sobina vrata, vprašal jo je brž: „I, kaj pa ste imeli s Tončkom, da je tako naglo dostal pouk?“

„Kaj, nič — dóma ni mogel pozabiti“, dopovedovala je sestra.

„Kje pa je sedaj? Ali sta skupaj hodila?“

„Skupaj, samo sedaj pri belem dnevu ga je ljudij sram, tam za Bregom je ostal v hosti, po noči pojde menda šele domov.“

„Jaz nisem mislil, da bo tako naredil.“

„Prvi dan je bil še. Drugi dan je že šivanko vlekkel; izprva kar prazno, pozneje vdeto, pa ni nič stokal. Vsi smo mislili, da bo ostal.“

„Kaj ga je neki pičilo, da jo je tako brž potegnill?“

„Saj se bo zvedelo.“

Tisti večer se je vračal Boštjanček v Breg. Že blizu vasi se mu je zdelo, da je videl mej smerečjem človeško postavo s culo v roki. „Kdo je?“ zaklical je glasno. Neznanec je pa kar molčal in ril globočje mej mlade smreke. „Nič prida človek, ki se skriva“, mislil si je Boštjanček in tekell za skrivalcem, dokler ni našel Tončka. „Kaj pa ti tukaj?“

„S kolodvora grem, pa čakam kapelanove sestre“, lagal je Tonček.

Boštjanček ga je pustil, verjel pa ni nič.

„Najbrž je kaj pobill“, sklepal je sam pri sebi, „sedaj se pa boji domov.“

Kmalu potem je pa slišal jok in govornjenje mimo svoje hiše, pa je bilo že prav v mraku.

„Le nikar se ne boj, pa domov pojdi“, prigovarjal je Tončku njegov sosed Miha, ki je hodil prav po tisti poti.

„Kaj je neki storil dečko“, ugibal je Boštjanček, „da se tako boji domov?“

Sam Bog vé, kje je še stal Tonček, predno je potrkal na domača vrata. Odprli so mu, pa se ga tudi pošteno prestrašili.

„Za božjo voljo, kako pa da si prišel nazaj?“ zavzame se mati.

„Tako sem bolan“ — zajoka Tonček.

„Za nič nisi!“ zazmerja ga starejši brat Jožek.

„Saj sem vedel, da ne bo obstal“, krega se tudi najstarejši Janez. „Kar nazaj te bom vlekell!“

„Če bi videli, kako mi je kri tekla iz nosa, več kakor za kozarec sem jo potočil“, toži Tonček in odloži prtljago.

„Kaj bo to?“ srdita se brata.

„Oh“ — ihti Tonček še bolj, „pa v prsih me je dajalo, kaj, če bi bil umrl na tujem!“

„Pokopali bi te bili, kakor doma“, nista imela nič usmiljenja brata.

„Potrpita, naj dopové“, potegne se mati za svojega najmlajšega.

„Pa sanjalo se mi je tako hudo! Dve noči se mi je prikazal bradat mož in rekel, da bodo mati umrli, če se ne vrnem domov.“

„E — sanje in pa nič!“ zamrda Jožek.

„Potlej pa k maši ne bi mogel vsak dan, pa našega lepega zvonjenja nisem slišal“, joka Tonček.

„V delavnik bi bil le pridno šival, to je bila sedaj tvoja naloga!“ učil ga ne preljubeznivo Janez.

„Saj bi bil rad, ali to je prehudo! Cel dan sem bil vprežen, kar naprej sem moral sedeti za mizo, pozneje bi bil moral pa zvečer še trikrat vode prinesti.“

„Dobro, da bi se bil vsaj malo premikal“, togoti se še vedno Jožek.

Tonček se je nadejal prijaznejšega sprejema doma. Ker so bili ob slovesu vsi tako dobri ž njim, mislil je, da komaj čakajo, da bi ga zopet videli, sedaj pa tako očitanje! Že mu je bilo žal, zakaj ni ostal. Tonček je menda upal,

da bo ob njegovem povratu tako, kakor pripovedujejo o Rihtarjevem Vidu v Kranju. Tega je spremil oče do Naklega, tam sta se poslovila. Vida bi bil moral iti na Koroško, oče pa jo je krenil domov. Pa je bil Vida poprej doma kakor oče. Skozi odprto okno je zlezal v hišo in — hajdi za peč. Po noči pa sta se oče in mati pomenkovala, kajpak Vida je poslušal.

Mati: „Meni je žal, da sva ga pustila na tuje, še ‚luterš‘ bo postal.“

Oče: „Saj je meni tudi hudo; koj bi dal za polič vina, če bi se vrnil.“

Vida za pečjo: „Oče, sem že tukaj!“

Pa je dal oče Rihtarjev res za polič vina in vso noč so se menili, kako je bilo na tujem, in pili polič vina.

Tonček ni doživel tako vesele noči. Brata sta bila jezna nanj, mati pa žalostna. Sreča, da očeta ni bilo doma — k bratu je bil odšel — drugače bi bilo za Tončka še slabejše.

Ubožček še po noči ni mogel spati. „Oh, kaj sem naredil?“ stokal je v jednomer. „Kaj bodo kapelan in ljudje rekli? Kar nazaj bi šel!“

„Če bi te kapelanov brat še hotel? Vem, da je poiskal precej drugega — pa ne takega, kot si ti!“ zbedel ga je tam izza peči Jožek.

Hudo je bilo Tončku po noči, drugi dan še bolj, ker se ni nikamor upal pokazati, naslednjo noč se mu je skoro mešalo, solzâ je pa potočil ta čas, da sam ni vedel, koliko.

In ljudje! kako hitro so vse vedeli!

„Ta se je pa hitro izučil!“ dejal je jeden.

„Nesi mu hlače delat!“ norčeval se je drugi.

„Saj sem bil prepričan, da jo bo brž domov pribrisal“, trdil je tretji.

„I, kaj boste, nikjer še ni bil, nič ni poskusil, hudo se mu je zdelo pri tujih ljudeh, kjer ni nikoli tako, kakor pri materi, kdo bi mu zameril?“ govoril je modreje četrti.

„Prebojazljiv je, nikoli ne bo prišel k dobremu kruhu“, modroval je peti. „Človek se ne sme prestrašiti ob vsaki sapici.“

Tonček pa je tičal v hiši. Ljudje so izrekli svojo sodbo in utihnili.

Tonček ne bo krojač, kakor si je bil namenil, ker ni imel poguma premagati težav prve dni pouka; morda se bo kasneje varoval, da ne zabrede zopet v podobne nadloge, če se bo lotil drugega rokodelstva. Vsekako pa mu bo zaznamovan tisti dan in čas, ko je bil krojaški vajanec.

Vijolica.

Kako pomladi krasna si cvetlica,
Kako miloba ti odseva z lica,
Kako ti srcece je nežno, malo,
Kako očešce ti nedolžno zalo!

Sladkó razširjaš na okrog vonjavo,
Ponižno klanjaš k majki zemlji glavo:
Vijolica, — pomladna hčerka zala,
Ti si in boš najdražja mi ostala!

Milka Posavska.

Kdor ne uboga.

(Resnična dogodba; zapisal L. Černej.)

Kaj pa že imaš s puško? France, France, tebi se bo še nesreča zgodila!“ tako je svarila nekega zimskega večera imovita udova pohorjanka svojega sedemnajstletnega sina, ki je ravnokar nabijal starodobno puško. Pohorje je gorovje na Štajerskem. „Kaj bi le, kaj le vi veste!“ zagodrnjal je mladenič in ni prenehal svojega dela.

„Čuj France, nocoj mi nikar ne hodi izpod strehe, to ti povem, meni se nič prav ne zdi!“ nadaljevala je mati, sin pa je pomolčal nekaj časa in potem dejal: „To lisico moram ustreliti, naj bo, kakor hoče! Sinoči bi jo bil gotovo dobil, da je ni zmotil ta presneti pes! Nocoj pa ga pustim doma.“

„France, pusti lisico, vsaj danes me ubogaj!“ prosila in svarila je mati, in ko ji je sin odvrnil, da jim bo lisica znosila vse kure, rekla je milo: „Naj jih znosi, saj vse kokoši niso vredne strahú, ki ga bom pa zopet prestala za-te!“

„Nič se ne bojte, o polnoči bom doma — z lisico; pri votlini jo bom počakal“, tolažil je sin mater, a poznalo se mu je na glasu, da je bil nevoljen. Vrgel je torbo čez ramo in sunil dobrikajočega se mu psa z nogo, da se je cvilé splazil pod postelj. S puško v roki stopil je France iz sobe. — Zaman je klicala mati z jokajočim glasom svojega ljubljenca, ki jo je žvižgaje mahal v goro. Iz doline pa so priletavali rahli glasovi zvonov iz stolpa oddaljene farne cerkve, šepetajoči v tihi mrak: „Ave Marija! Mir in pokoj!“

Minulo je nekaj ur. Počasi se je pomikalo kazalo velike stenske ure, na katero je upirala vdova svoje nemirne oči. „Moj Bog! Kedaj šele bo polnoči!“ vzdihnila je sirota in omahnila nazaj na postelj. Zopet je preteklo nekaj časa. Žena, jedva zadremavši v polusen, skoči po konci in zavpije: „Moj sin! moj sin!“

Imela je hude sanje, da so trgale Franceta grozne, zmaju podobne zveri. Hotela je poklicati hlapca, naj bi šel pogledat za nočnim lovcem, a nemarnega ponočnjaka ni bilo doma. Zbudila je torej deklo, pa komaj ji je prigovorila, da je šla ž njo. Poklicali ste psa, ki je še vedno tičal pod posteljo. Boječe je prilezel zvesti Pazi na svitlo, ko pa so prišli na dvorišče, izginil je bliskoma po mladeničevem sledu. Hitro je korakala za njim skrbna mati, tako, da jo je dekla komaj dohajala. Čim dalje sta šli, tem težje so postajale ženi noge, tako, da ni mogla skoraj več naprej. Tudi se je skrnil mesec za oblake in naši popotnici nista videli nobenega sledú ter sta v temi tavalii sem ter tja.

„O Bog! o Bog!“ vzdihnila je gospodinja, v istem hipu pa je zalajal Pazi daleč v strani. Z novimi silami sta hiteli ženski proti istemu kraju; čudno tulenje psovo jima je bilo vodnik. Črez dobro četrť ure dospeli sta do skalovja, kjer je moral biti pes. Ravno tedaj so se pretrgali oblaki in brezčutna luna je razsvetlila grozen prizor. Na tleh je ležal mladenič ves v krvi. Pazi mu je lizal obledelo lice, v strani pa je ležala puška.

„O Jezus in Marija, pomagajta!“ zakričala je mati. Zgrudila se je skoraj na tla, toda vzdrževala jo je neka čudna moč. Ko se je sklonila k sinu, je videla, da mu vre kri iz strani, a da je še živ. Ni si pomišljala dolgo. Hitro mu je prevezala prsi z robcem preko rane, da se je zastanovila kri. Potem je drgnila nesrečneža s snegom, a dekla je letela proti domu, da bi dobila pomoči, da-si ne vedé, od kod. K sreči je že bil hlapec doma. Prinesli so siromaka Franceta in ga položili v postelj, ko je ravno bila ura dvanajst.

Proti jutru se je zavedel mladenič toliko, da so ga mogli prevideti sè svetimi zakramenti.

„Ljuba mati, odpustite mi!“ vzdihnil je potem France in — ni ga bilo več mej živimi. Zdravnik, ki je došel proti poldne, prišel je zastonj. Le toliko je mogel reči, da se je mladi lovec najbrž izpodtaknil in padel po skali in da se je tako puška sama sprožila.

Uboga mati! Koliko je bila prestala za svojega otroka in kake nade je stavila vanj! kako srečen bi bil lahko mladenič! In sedaj? Mati joče in le joče, sin pa leži v prerani gomili! — Velik novoizklesan kamen naznanja, kje počiva ponesrečeni France.

Hudó se mi je storilo, ko sem bral žalostni napis, a mislil sem ob jednom: desetkrat večji bi naj bil ta spomenik in z ogromnimi črkami bi naj bilo napisano na njem: Otroci, ubogajte svoje skrbne stariše! Materin glas je često glas vašega angelj-variha!

B a s e n .

V motju je ribica plavala,
Zrla pod sinje nebo,
Kjer kot oblak poletavala
Utva je bela nad njo.

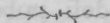
Pa si koj ribica dela je:
„Kaj, če poskusiš i ti . . .“
S tem se z vsó silo popela je
In oj . . . , več v vodi je ni . . .

Radostno z mokrimi krili zdaj
Sili in sili naprej,
Da preleti za hipec vsaj,
Kar je le zrla doslej . . .

Ko se tako je dvigavala,
Švigne k nji izpod neba
Utva, ki v zraku je plavala,
Utva, ki je brez srca . . .

Ribice plahe zbežale so,
Ko so zagledale to,
„Vender“, tako vse dejale so,
„Dobro je tu pod vodo . . .“

Lucijan.

Ž e l j a .

Samotno v noči jasni
Na vrtu sem hodila,
In zrla zvezde zlate,
In tiho sem molila!

In zvezda raz nebesa,
K sestrici je hitela,
Zatrepetala jaz sem,
Tako zahrepenela:

„O, da tako bi mogla
Jaz tje kaj pohiteti,
Kjer nehala to srce . . .
Bi vroče hrepeneti!“

Milka Posavska.

LISTJE IN CVETJE.

Opazujmo naravo!

II. Živalski repi.

(Po ruskem priredil *Brinjos.*)

b) Pri ribah.

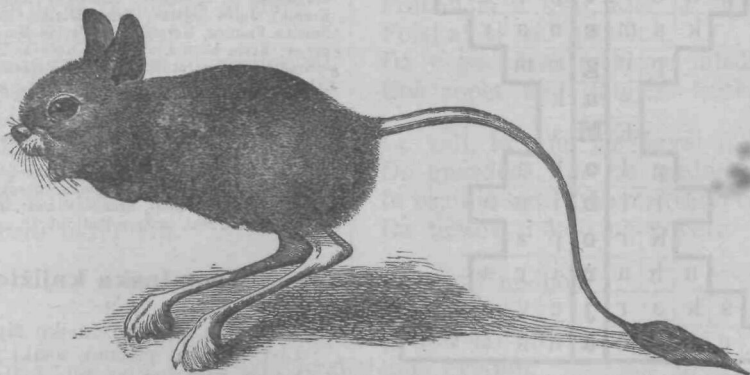
Telo gibčnih rib je podobno malemu parobrodu: plavute delujejo kot vesla, rep pa kot vijak. Riba udarja z njim na levo in na desno in se poganja v ravni črti po vodi.

Repi kitov se razlikujejo od ribjih v tem, da ne režejo vode navpično, ker ležijo ploskoma; udarjajo torej tudi le navzgor in navzdol, a ne na levo in na desno.

c) Pri štirinogatih živalih.

Posebno raznovrstni so repi štirinogatih živalij. Konji, krave in drugi parkljarji odganjanjo z njim, kakor z muhalnico, sitne komarje in ubade. Kravji rep je podoben gostemu čopiču, nataknenem na dolgem držalu; zato se more pa tudi z njim otepati celo do sprednjih nog. Konj ima sicer le kratek mesnat rep, a zato tem daljšo žimo; z njo si odganja krvopivne muhe po zadnjih nogah in po križu; po sprednjem delu života, kamor ne doseže z muhalnikom, vtrepetava pa s svojo gibko kožo v obrambo pred nepoklicanimi gosti.

Čemu ima neki mačka tako dolg, kosmat rep? Saj muh z njim nikdar ne odganja! In vendar rabi tudi naša muca svoj rep. Ko se pripravlja za skok na neprevidno miško, položi rep na tla, a ko pride pravi trenutek, podpira brzi skok in mu dá pravo smer. Kadar se plazí po ozkih tramih pod streho, po tankih vejah in drugih nevarnih krajih, vzdržuje z repom ravnotežje, kakor akrobati ali plesalci z drogom na vrvi. Ako ji preti nevarnost, da bi se prekopicnila na levo stran, zasukne rep nagloma na desno, a če cincne na desno, takoj ga krene na levo. A s tem še ni končana služba mačkinega repa. Vsakdo je že gotovo opazoval mačko, kadar je zagledala svojega največjega sovražnika, psa. Vrat in glavo prihuli na tla, s hrbtom napravi „kočijo“, dlaci se ji naježijo, iz oči

Egiptovski skakač.

ji švigajo bliski, a rep — privzdigne kvišku, kakor žugajočo bojno znamenje. Res, prav „hladnokrven“ bi moral biti pes, ki bi se ne ustrašil tega grozovitega sovražnika, — tega čudnega strašila, ki je pred njegovimi očmi nastalo iz vitke, gladkodlake muce.

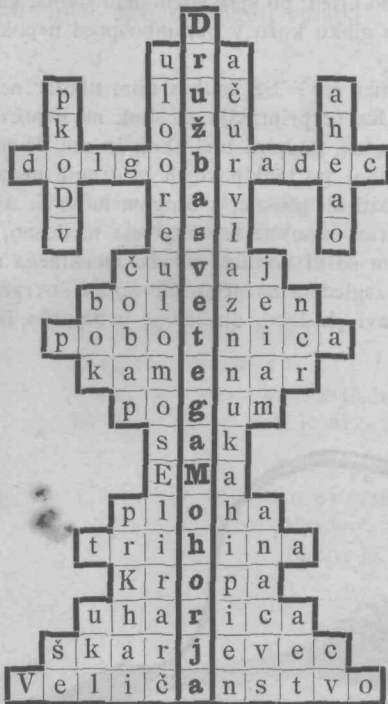
Kdo ne pozna košatega repa lisičjega! Ljudje si pripovedujejo, da lovi z njim ribe, da meče z njim peska in vode v oči kuram in drugim pticam, in bogsigave kaj še vse. Po zimi, ko pritiska hud mraz, zvije se prevejana tatica v klopčič, gobček pa vtakne pod svoj košati rep in diha tako v sé vsaj nekoliko bolj topel zrak, ki ji razgreva premrzle ude. Lisici nadomestuje potemtakem metlasti rep ponočno čepico.

Rep egiptovskega skakača je pravo pravcato krmilo. Ta glodavec, ki živi po puščavah afričanskih in po ruskih pustinjah, podoben je zelo našim mišim, le da ima čudne dolge zadnje noge, a do cela kratke sprednje; kadar išče po puščavi trave, ali kadar stikuje mej peskom za koreninicami, plazi se po vseh štirih nogah; toda če mu je sovražnik za hrbtom, beži le na zadnjih, dolgih. Pri tem dela čudovito velike skoke in se poslužuje dolgega, na koncu čopastega repa kakor krmila. Kadar je nevarnost največja, ko je lisica že na široko odprla svoj gobec, da bi zagrabila drobno živalico, švigne le-ta visoko v zrak in se zasukne v zraku s pomočjo svojega krmila, repa, v stran. Ko se dotakne tal, že se zažene v nasprotno stran, a predno se lisica obrne v svojem teku, je brzonogi skakač že zopet daleč za njenim hrbtom.

Zelo podoben opisani živalici je po svojih dolgih zadnjih nogah in po svojem hitrem skakanju kenguru, ki je takorekoč velikanski skakač avstralijski. Debeli, dolgi rep vesla po zraku, kedar žival skače, a nadomešča ji tudi peto nogo, če sedi pokonci. Ako kenguru brzo skače, ne poganja se le z zadnjima dolgima nogama, ampak opira se v tla tudi z močnim repom, kakor prebivalci severnih močvirnatih krajev, ki se zaganjajo črez luže in jarke z dolgo palico.

Rešitev naloge v 2. listu:

Družba svetega Mohorja.

Prav so rešili: Dostal Adolf in Pavel, učenca na vadniči; Stare Bruno, dijak; Gomilšak Antonija, učenca I. letnika višje dekliške šole; Hafner Miroslava, učenca I. razreda meščanske šole v Ljubljani; Gorjanc Ivanka in Mici, učenki, Krušnik Anton, Sešek Janko, Svetina Ivan,

Sajovic Jožef, Mencinger Josip, Loboda Ivan, Lužar Janko, Kristofič Karol, Vavpotič Franjo, dijaki v Kranju; Kragl Viktor, dijak v Trzinu; Zupančič Janko, učit. v Kolovratu; Slamberger Anton, tretješolec, Inka in Nuška, učenki v Kranju; Vodep Mar., Kavčič Alojz., Golež Neža, Leskovšek Jozefa, Nendl Marta, Florjan Ana, Dobovšek Neža, Stante Amalija, učenke dekl. šole v St. Juriju ob juž. železnici; Penikvar J., Pirc Fr., Colombis J., dijaki v Ljubljani; Dežela Frid, in Avg., učenca V. razr. v Idriji; Lovšin L., četrtošolec, Breskvar Antonija, zasebnica, Krajec Pavel, Rohrman Josip Vladimir, Jaklič Josip, dijaki, Juvan Roza, Rohrman Mimi, Rozika, Milena, učenke; Rohrman Janko, učenec III. razreda v Ljubljani; Cvenk Marijeta in Žižak Bogdana, gojenki šolskih sester v Mariboru; Križanič Fr. in Mar. pri svetem Križu blizu Ljutomera; Kmecl Micika, Presker Melita, Gorjak Vekoslava, gojenke v zavodu šolskih sester v Mariboru; Treven Zmagoslav, Albrecht Zorko, Velikajne Zvonimir, Kokeč Radosl., Reimühler Hugon, Rupnik Peter, Badiura Nadoslav, učenici V. razr. v Idriji; Puc Fr., učenec IV. razreda v Ljubljani; Kastreuz Robert, učenec IV. razr. na vadniči; Jugovic Franja, nadučit. v Kranju; Zorko, petošolec v Ljubljani; Privšek Ana, učenka III. r. v Žalcu; Adamič Marička, učit. hčerka, Adamič France, drugošolec v Ljubljani; Salberger Adolf, tretješolec v Kranju; Jureš Lojzika, Zrncec Micika, Jurkovič Franica, Bratina Franica, Koroša Jos., Prelog Marija, učenke V. r. pri sv. Križu blizu Ljutomera; Kočevar Ivek, učenec V. r. v Središču; Praprotnik Nežika in Vovšek Marička, učenki III. razr. v Braslovčah; Novak Julija, učenka VII. razr. v Senožečah; Ipavec Rafael, učenec V. razreda v Idriji; Dobnik A., Plaskan V., Šporn Fr., Vovšek J., Novak K., Juhart A., Vrankovič F., Marovt A., Matko I., učenici III. r. v Braslovčah; Strauss Matilda, Zupančič Ursula, Frantar Mar., Bisjak Jerica, Fos Efa, gojenke Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani; Kmet Minka, učenka III. razreda v v Cerkljah; Elere Emil, učenec V. razr. v Ljubljani; Zorn Avg., učenec I. real. in Zorn Emil, uč. II. razr. vad. v Gorici.

Spominska knjižica.

3.

Knjiga je naše pozemsko življenje, List, ki nanj pišemo, vsaki je dan; Kadar nam ura bo bila ločenje, Takrat popisana zadnja bo stran; Pišimo vedno v to knjigo tako, Da se v nji blagih del sveti zlato! —a

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržiž. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.